

הלכות שבת סימן שרד

במוס' ודל' וס' וס' וס' כס' ר"ת וס' כס' ג' תוס' ועור כס' בעל התרומה וכו' כרץ ד' מור לנשותו וכ"כ ס"ה כפ"ו כס' רמב"ן ורש"י ג' כ"י מתעשרת דני רש"י א' ט' כ"י

סעודה אחת ידוקא בני הבית (ג) שהדליקה בו לא יצירו יותר משום דאיכא (ה) למהש שמתוך שמתירין בהצלה ישבחו השבת ויכבו אבל בתים (ד) הקרובים ויראים שהגיע להם הדליקה יכולים להציל כל מה שירצו: ב * (ה) גיוש מתירים (ב) (ו) לשלמל מעות ודברים המוקצים כדי להצילם מפני הדליקה או מאונסים הבאים לגולם * (ז) בדמקום פסידא אין לחוש לאיסור מוקצה (א) דייש אוברים ואפילו לומר לאינו יהודי לשלמל סחורה הנפסדת מחמת גשמים (ח) דייש מי שצריך (ט) וע"ל סי' ש"ז סיניף י"ט): ג (י) הציל (ד) פת נקיה לא יציל (יא) פת הדראה (פ') פת שניטל

באר היטב

(ח) למהש. כאן אסרין היתר משום שלא יעשה כיצו ולעיל סי' ש"א אלו מתירין איסור גבי טלעול המת משום דלי לא שרית ליה איסור טלעול יבוא לכבות כיוון שבהול על מחו כבר כתובות התום' בפרק דף מ"ד ע"ג ועיין ט"ו: (ב) לטלל. דוקא בבית אחר כמ"ס ס"א כ"ה: (ג) ויש אסורים. והב"ח הכריע כהמתירין

באור הלכה

לחיים כמ"ס סימן שכ"ג ס"ו אך יין חייב רק לנורף ג"ס ע"ש: * ויש מתירים וכו'. עיין במ"כ ובא"ר משה שהביא כס' הא"ח משמש דאף בבית שבו הדליקה שרי ג"כ להציל כל דבר אשילו משום ופ"כ דס"ל כסדרת מהר"א והמתירי בט"ו דנדבר שחשוב א"ל האדם מאלד כגון משום וס' לחוש להפך דאי לא תהיר לו להילם יבוא לכבות הדליקה אבל כשמסת אדם הדרך פניו זה וסאלה דגם כשה"ח גופא שהוא מיקל אין מיקל כלל בבית שבו הדליקה וגם כמ"ס ס"ס על דברי הא"ח ב"ש ומה"ל לא טבל למחות ביד המקלין אחרי שגם כפ"ו מלדדן ק"ף ש"ן מקור לזה: * בדמקום וכו' לאיסור מוקצה. מדברי מהר"ם שהבאנו במ"כ משמש לנאורה דאף לאיסור כמאמר אין לחוש או אכל מדברי סה"ח שהובא בכ"י וכן משם שהובא ברין פרק מ"ה שהחשיך מוכח בהדיא דלא שריף זה כ"א לתור המעורבת וכן מדברי סה"ו ות"א לעיל בסוף סי' ס"ג במשע דלא שריף להוציא חוץ לעירוב כ"א

משינה ברורה

הב"ח כתב דאם הוא לאחר חלות אשילו אס' עדיין לא אכל אין מילי כ"א מוון סעודה אחת ובסמ"ג מספקק בזה: (ג) שהדליקה בו. ר"ל וע"כ ודאי בהול ואי שרית ליה אחי לכבויו. והנה כאן אסרין להציל כדי שלא יכבה גבני מת מתירין להצילו כדי שלא יכבה כמ"ס רס"י ש"א כתבו התוספות דבמת אדם בהול עליו ספי ולכן הולרבו להחיר כדי שלא יכבה במיוד אכל כאן דאין אדם בהול כ"כ ואפילו אס' לא תהיר לו לא יבוא לכבות במיוד. ואם חתם לו וחישיק משא מתוך ערדתו ישכה ויכבה את הדליקה: (ד) הקרובים. שאינם בהולים כ"כ [ועיין בספר נור ישראל שהביא כס' שלחן ע"ז שט"ס שכתב לפני מה שמבואר לקמן בסכ"ו בהג"ה דבזה"ו שאנו שרויין בין הא"י ויש חשש סכנת נפשות דמותר לכבות ממילא מתירין אפילו באותו בית שהדליקה גם להציל אוכלין כמה שירצו וה"ה דברים המוקצים וכמו שהד"ן בבית השכנים כיון דאין לגזור שמתוך שיהיה בהול יבוא לכבות דהרי בזה"ו מותר לכבות ואין זה מוכרח (ה) דאפשר שמתוך כהילתו יבוא לירי שאר מלאכות להוציא בר"ה וכדומה וכענין שאמרו שם בגמרא ק"ו ע"כ גבי נשברה לו הבית בראש גבו ע"ס ומ"מ אין למחות ביד המקלין לדעת הע"ז המובא בבק"ב משמש ג"כ דבהצלת משות מותר לדעת בעל התרומות אס' אין עובר ע"י איסור דאורייתא וכן באו"ה אף דבנ"א מפקפק מאלד על דבריו ע"ש [וע"ל] וכתב הת"א ואפשר דלפ"ו (ב) גם אחרים חוץ מבעה"ט ואשמו ובניו מהבית שהדליקה בו שהם בהולים אכל אנשים שאינם בהולים כ"כ מותר להם להציל כשביעו ואשילו משום דאין בו אלא איסור מוקצה [והיינו כדעת ה"ס מתירין שהובא בסמוך] אבל אסור לטלל כשביעו לכרמלית עכ"ל: (ה) ויש מתירים. היינו דוקא (ג) בבית אחר שאינם בהולים ולא בבית הדליקה וכנ"ל בס"א: (ו) לטלל וכו'. עממם דלמדו מהא דהחירו למי שהחשיך בדרך להוליך כיסו פחות מד"א כדי שלא יעשה איסור המור ממנו ויוליך אותם להדיא ה"ה נמי בכאן החירו איסור טלעול מוקצה כדי שלא יבוא לכבות הדליקה וגם בני אסנים החירו כדי שלא יבוא להוציא אותם לר"ה להדיא ועמם האוסרים דס"ל דדוקא נמי שהחשיך בדרך הוא שהחירו לו כדי שלא יעשה איסורא רבה אבל באנשים ליכא למהש למידי דלהוצאה ליכא למהש שודאי לא יוצאהנה בפני האנשים שמתירם להראות להם וגם גבי דליקה ליכא למהש לכבות כיוון שהדליקה עדיין בבית אחרים ואינו בהול עליהם עובא כמ"ס ס"א ועיין בכ"ה שהכריע כהמתירין [והשתיקו כמה אחרונים את דבריו] משום דליכא למהש כיוון דאין אדם מעמיד עצמו על מהו או לא תהיר לו יתשוב בעלמנו בין כך ובין כך אפי' עושה איסור ואח"י להעמינם בקרקע ע"י חפירה ויעשה איסור דאורייתא וחיאת כספר מהר"ל בשם מהר"ם והביאוי בא"ר דבשעת הועם שמתיראין שהאנשים יבואו ויחטפו את אגד לו מותר לישראל לטלל משותו ואשילו מחוץ לעירוב ע"ש ועיין לעיל בסיון ש"א ס"ג בהג"ה ובס"ו ובמ"א-ו ומ"ג שם דאין מותר כ"א כשנטאש אלא בדרך הוצאה דהיינו בין גנדו' לנכסו וכו': (ז) דמקום פסידא וכו'. וב"ו דוקא מפני הדליקה או הליטטים שבהול הרבה אבל אם ירדו גשמים על סחורה המוקצה ודאי אסור לטלל ע"י ישראל [כ"כ מ"א ומה"ס] וכן משמע בהג"ה א': (ח) יש מי שהוחר. הוא דעת הרשב"א ועיין לג' בסיון ש"ז ס"ה שחס' שם המהגר כדעה הראשונה שגנאה כשתחול כדעת הרמב"ם דאיסור שבות מותר ע"י א"י במקום שהוא לרך לדבר לורך הרבה ועיין שם במסקנת מה"ח דדוקא במקום שיש הפסד גול: (ט) וע"ל סימן ש"ו ס"י. היינו דמס' שחס' המהגר כדעה הראשונה דמותר לומר כל המגיל אינו מפסיד' וע"פ שמיילת מבין הא"י: (י) הציל פת. ואפילו הציל הוא פת הרבה רשאים בני ביתו ג"כ להציל כ"א מוון ג' סעודות אף שיכולים לאכול משלו דלכל חד החירו להציל ג' סעודות וכ"כ הרב"י דאשילו יש לו מה יאכל רשאי להציל [מ"א] וכן אפי' מתענה בשבת ת"ח רשאי להציל דלא חלקו חו"ל [תו"ש]: (יא) פת הדראה. דאין

שער הציון

(א) דכן אנו מוכרחין לומר לדעת בעה"ט שהובא בשו"ע סי' א' דמה שנתק בגמרא דילמא אחי לכבויו הוא לא דוקא וכמו שכתב הכ"ח שם ע"ש: (ב) ומה דליתא לקמן כמ"ס דאשר לאחרים בואו ואשילו לכל כ"א מוון ג"ס דוקא וכמו שכתב מה"א שם סיימ' משום דכעת כולם הם מליץ כ"א לפאמן ולכן שייך גם כס' טעמם שהוא להציל משא"כ כהמליץ כשג"כ בעס"ג וכו' שדקדק בה"א ומכ"ה להציל כשכילו: (ג) ב"ח וכו' וכו' הכות כ"ה: כ"ב